

มุมมองของสิทธิมนุษยชนต่อหลักความรับผิดโดยเด็ดขาด
ในกฎการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา

Perspectives of Human Rights on Strict Liability
in Anti-Doping Rules

ปีติเทพ อยู่ยืนยง¹

Pedithep Youyuenyong¹

Received: Feb 8, 2022 Revised: May 12, 2022 Accepted: May 12, 2022

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่ 50200

¹ Assistant Prof. Dr., Faculty of Law, Chiang Mai University, Chiang Mai, 50200, Thailand.

* Corresponding author: E-mail address: pedithep.y@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดในนโยบายและกฎระเบียบว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาสากลที่ถูกขับเคลื่อนโดยองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและการกำกับควบคุมการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในลักษณะที่แผ่ขยายไปทั่วโลก หลักการเช่นนี้เป็นหลักความรับผิดชอบโดยปราศจากความผิดจากการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา เมื่อปรากฏชัดเจนว่ามีสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาได้รับเข้ามาในร่างกายของนักกีฬาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม แม้ว่าตัวของนักกีฬาเองไม่ได้ตั้งใจใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่ดีหรือประมาทพลาดพลั้งไปรับสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้ามาสู่ร่างกายของตนก็ตาม โดยหลักการนี้มุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใส ความเป็นธรรม และความรับผิดชอบต่อองค์กรกำกับกีฬา องค์กรกีฬา สโมสรกีฬา นักกีฬาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาในทุกระดับชั้น การก่อความผูกพันทางกฎหมายที่ต้องยอมรับนับถือหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดในกฎการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬานั้น เกิดขึ้นมาจากความพยายามทำให้กฎและระบบขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีความเป็นสากล อย่างไรก็ตามการใช้หลักการดังกล่าวต่อการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในนักกีฬาท่านเองที่ตัวนักกีฬาเองได้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโดยไม่เจตนาหรือประมาทพลาดพลั้งไปรับสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาใด ๆ เข้ามาสู่ร่างกายของตนก็อาจสร้างความไม่เป็นธรรมบางประการต่อนักกีฬา บทความฉบับนี้ศึกษาหลักการภายใต้ประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกที่อาจมีหลักการอันท้าทายต่อสิทธิในการทำงานและสิทธิในการเล่นกีฬานักกีฬา ดังที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาคาดได้เคยวินิจฉัยเอาไว้ บทความฉบับนี้ยังมุ่งพิจารณาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดในกฎการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิบางประการของนักกีฬา

คำสำคัญ: สิทธิมนุษยชน, ความรับผิดชอบโดยเด็ดขาด, การต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

Abstract

The principle of strict liability in the global anti-doping rules, regulations and policies has been applied by the World Anti-Doping Agency (WADA) and self-governance of global sports anti-doping worldwide. It is defined as a liability without fault that sportspeople have when a prohibited substance is directly or indirectly present in a sportsperson's body, even if a sportsperson unintentionally used a prohibited substance. It, in principle, aims to internationally meet the needs of maintaining accountability, fairness and transparency of sports activities and competitions for sports governing bodies, sports agencies, clubs, sportspeople and all relevant stakeholders at all levels. The legal formalisation of the WADA member countries' commitment to the use of strict liability in anti-doping regulations as a policy objective is completed by globalisation of the WADA rules and regime. However, some areas of emerging anti-doping practices can gain an unfair advantage over some athletes which used a prohibited substance intentionally or negligently. This paper looks at new developments like the World Anti-Doping Code (WADA Code) which challenge the athletes' right to work and practice sport currently granted by WADA's bodies. This article also considers the more incisive strict liability approach adopted by the WADA member countries toward global anti-doping enforcement raises several issues for the rights of sportspeople to access the reasonable justice and athletes' rights within reasonable standards of fair anti-doping practices.

Keywords: Human Rights, Strict Liability, Anti-Doping

บทนำ

การใช้สารกระตุ้นในนักกีฬา (Doping) ด้วยการนำสารต้องห้ามในวงการกีฬา (Prohibited Substances) เข้ามาสู่ร่างกายด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด จนทำให้นักกีฬาที่นำสารดังกล่าวเข้ามาสู่ร่างกายเกิดความได้เปรียบทางการกีฬามักเป็นพฤติกรรมที่ต้องห้ามและถูกควบคุมในแวดวงกีฬา [1] ซึ่งโดยทั่วไปสารต้องห้ามในวงการกีฬาดังกล่าวจะถูกขึ้นทะเบียนหรือประกาศรายชื่อสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (List of Prohibited Substances) เอาไว้ [2] เพื่อให้ผู้คนที่ในแวดวงกีฬาหรือสาธารณชนทั่วไปได้รับทราบว่าสารประเภทใดถือเป็นการต้องห้ามบ้าง หากนักกีฬาผู้ซึ่งเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในนามสโมสรกีฬา ได้เข้าร่วมรายการแข่งขันที่องค์กรกำกับกีฬา (Sports Governing Bodies) [3] ที่มีอำนาจกำกับ ควบคุมหรือปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาเป็นผู้จัดการแข่งขันเองหรือเป็นผู้ให้การรับรองการจัดการแข่งขันกีฬาดังกล่าว พร้อมกับมีอำนาจในการกำหนดข้อผูกพัน (Commitment) บางอย่างให้ผู้จัดการแข่งขัน นักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นจะต้องปฏิบัติตามแล้ว เช่นว่านี้นักกีฬาผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาก็ต้องไม่ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในนักกีฬา [4] ซึ่งองค์กรกำกับกีฬาระดับชาติและนานาชาติก็มักจะใช้การควบคุมการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (Doping Control) เป็นเครื่องมือขององค์กรกำกับกีฬาในการใช้เพื่อควบคุมความประพฤติของนักกีฬาหรือผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬา ไม่ให้นักกีฬาหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬากระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้ามาสู่ร่างกายเพื่อเกิดความได้เปรียบทางการกีฬาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อใช้หรือสนับสนุนให้นักกีฬาภายใต้สังกัดของตนเองนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้ามาสู่ร่างกายเพื่อเกิดความได้เปรียบทางการกีฬา เพราะหากปล่อยให้ นักกีฬาสามารถใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาได้อย่างเสรีหรืออย่างแพร่หลายแล้ว การแข่งขันกีฬาในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาก็จะก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งยังนำมาสู่การแข่งขันกีฬาที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Competitions) และไม่โปร่งใสในกีฬา (Non-Transparency in Sports) กฎระเบียบว่าด้วยการควบคุมการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาอาจถูกนำมาเป็นเครื่องมือกำหนดให้องค์กรกำกับกีฬาในฐานะที่เป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬาเองหรือในฐานะที่เป็นผู้มีอำนาจในการกำกับ ควบคุมหรือรับรองมาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬา มีสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมกีฬา ในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (Anti-Doping) รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนและปกป้องหลักการสำคัญอันเป็นที่ยอมรับนับถือในแวดวงกีฬา นั่นก็คือหลักการเล่นกีฬาอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม (Fair Play Principle) กล่าวคือหลักการเช่นว่านี้มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้นักกีฬาใช้ความสามารถของตนเองอย่างแท้จริงในการทำกิจกรรมเล่นกีฬาหรือเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬา โดยปราศจากการเอาเปรียบในการแข่งขันกีฬาด้วยการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา รวมทั้งหลักการดังกล่าวยังเป็นหลักการที่ใช้สร้างความเป็นธรรมแก่นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาทุกฝ่าย

ภายใต้ฐานแนวคิดที่ว่าการเล่นกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาต้องอยู่ภายใต้กฎกติกาที่ให้ความเป็นธรรมแก่นักกีฬาทุกฝ่าย แล้วกฎกติกาในวงการกีฬาต้องไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักกีฬาหรือผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักกีฬาสามารถกระทำได้ทุกวิธีการหรือทุกวิถีทางเพื่อนำไปสู่ชัยชนะในการเล่นกีฬาหรือการแข่งขันกีฬา เพราะหากปล่อยให้ นักกีฬาคนหนึ่งคนใดสามารถกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อนำไปสู่ชัยชนะส่วนตนมากเกินไปจนขนาดที่ให้นักกีฬาคู่แข่งฝ่ายตรงกันข้ามถูกเอารัดเอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรมแล้ว การกระทำเช่นนี้นี้ย่อมต้องถูกกำกับควบคุมภายใต้หลักการเล่นที่เป็นธรรม เพื่อให้การเล่นกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาในแต่ละชนิดกีฬามีความโปร่งใส (Transparency) และมีความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย (Fairness) เช่นว่านี่จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจำกัดเสรีภาพในการนำเสนออย่างหนึ่งอย่างใดเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้ได้เปรียบทางการกีฬา ตลอดจนถึงสร้างหลักความรับผิดชอบของนักกีฬาในกรณีที่นักกีฬานำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้ได้เปรียบทางการกีฬา โดยสามารถอธิบายได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลโดยไม่ปล่อยให้ นักกีฬานำสารต้องห้ามสำหรับ นักกีฬาเข้าสู่ร่างกายตามอำเภอใจ

เหตุนี้เองคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee หรือ IOC) จึงได้ผลักดันให้มีการจัดตั้งองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Agency หรือ WADA) ขึ้น เพื่อกำหนดให้มีองค์กรที่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายในการออกกฎหรือคำสั่งลงโทษเพื่อกำกับควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาและมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ในขณะเดียวกันองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกก็ได้วางกลไกของกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาสากล (Global Anti-Doping Regulatory Regime) [5] เหตุนี้เอง WADA จึงมีกฎระเบียบที่มีเนื้อหาทั้งที่เป็นกฎเชิงสารบัญญัติและกฎเชิงวิธีบัญญัติ รวมทั้งกฎหมายควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาที่เป็นการกำหนดมาตรฐานกิจกรรมขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ประเทศสมาชิกและองค์กรกำกับกีฬาสมาชิกในลักษณะที่เป็นไปเพื่อตรวจสอบ ส่งเสริมสนับสนุนการตรวจสอบการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อประโยชน์ในด้านความโปร่งใสและเป็นธรรมทางการกีฬา โดยกิจกรรมขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอาจเป็นกิจกรรมในทางการควบคุม เช่น วางกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ หรืออาจเป็นการบังคับตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ ในขณะเดียวกันกิจกรรมขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอาจเป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในเนื้อตัวร่างกายของนักกีฬาในทำนองที่ส่งเสริมให้นักกีฬาไม่ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาหรือยาเสพติดอื่นใดอันส่งผลร้ายต่อชีวิต ร่างกายและอนามยของตนเอง นอกจากนี้้องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกย่อมมีอำนาจเหนือประเทศสมาชิกหรือองค์กรกำกับกีฬาสมาชิกโดยชอบด้วยกฎหมายเพราะองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและ

องค์กรกำกับกีฬาสมาคมก็ทำข้อตกลงร่วมกัน โดยแสดงเจตนาตรงกันว่าให้องค์กรกำกับกีฬาสมาคมและสมาคมลำดับชั้นต่าง ๆ ขององค์กรกำกับกีฬายอมรับนับถือและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอย่างเคร่งครัดก่อให้เกิดความผูกพันระหว่างองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกองค์กรกำกับกีฬาสมาคมและสมาคมลำดับชั้นต่าง ๆ ขององค์กรกำกับกีฬาโดยกฎ ระเบียบและข้อบังคับขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่องค์กรกำกับกีฬาสมาคมและสมาคมลำดับชั้นต่าง ๆ ขององค์กรกำกับกีฬาที่กระทำการฝ่าฝืนกฎ ระเบียบและข้อบังคับในลักษณะนี้เหตุนี้เององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจึงสามารถออกคำสั่งหรือกฎระเบียบสำหรับควบคุมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสากลได้ พร้อมกับมีอำนาจบังคับตัวเองตามความผูกพันที่ประเทศสมาชิกหรือองค์กรกำกับกีฬาสมาคมได้ยินยอมพร้อมใจผูกพันตนที่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

สำหรับกฎเชิงสารบัญญัติ (Substantive Rules) ที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้บัญญัติเอาไว้ในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลก (World Anti-Doping Code) [6] อันถือเป็นบทบัญญัติสูงสุด (Supreme Constitution) ที่จัดระเบียบการกำกับควบคุมการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาอย่างสากล รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการปกครองในแต่ละชนิดกีฬาที่โปร่งใสบริสุทธิ์ยุติธรรมและส่งเสริมการจัดการแข่งขันกีฬาในทุกระดับที่เป็นธรรมโดยปราศจากการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลกไม่เพียงรวบรวมให้เป็นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาอย่างเป็นหมวดหมู่เท่านั้น ยังได้บรรจุหลักการสำคัญประการหนึ่งเพื่อให้ผู้กระทำการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาต้องรับผิดชอบวินัยด้วยการกำหนดให้นักกีฬาที่มีระดับสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในร่างกายเกินกว่าระดับมาตรฐานต้องรับผิดชอบแม้ไม่ได้จงใจนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายหรือพลาดพลั้งเผลอนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเนื่องจากการกระทำของนักกีฬาเช่นนี้นี้ย่อมอาจก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันกีฬาเหนือคู่แข่งฝ่ายตรงข้าม ทั้งยังก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิต ร่างกายและอนามัยของตัวนักกีฬาผู้ที่ได้นำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีการหนึ่งวิธีการใด หลักการเช่นนี้ได้แก่หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาด (Strict Liability) [7]

อย่างไรก็ตามหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดที่บัญญัติเอาไว้ในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลกเกี่ยวกับความรับผิดชอบวินัยของนักกีฬา บัญญัติหลักทั่วไปและข้อยกเว้นของหลักทั่วไปในทำนองที่ให้อำนาจแก่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก โดยนักกีฬาที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ภายใต้ประมวลกฎฉบับนี้อย่างเคร่งครัด [8] โดยอาจมีช่องทางให้ต่อรองหรือนำสืบ

ให้ตนเองได้หลุดพ้นความรับผิดชอบได้ไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่นักกีฬาไม่ได้ตั้งใจนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายหรือพลาดพลั้งเผลอนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกาย

บทความฉบับนี้มุ่งวิเคราะห์หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดที่อยู่ภายใต้ประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกพร้อมกับวิเคราะห์ว่าหลักการดังกล่าวมีประเด็นท้าทายด้านสิทธิมนุษยชนอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อสิทธิในการทำงานและสิทธิในการเล่นกีฬาของนักกีฬาที่ไม่ได้ตั้งใจนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายหรือพลาดพลั้งเผลอนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด

ความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา

หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดได้ถูกนำมาบรรจุในประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารกระตุ้นโลกเพื่อกำกับควบคุมความประพฤติของนักกีฬาหรือผู้คนในแวดวงกีฬาโดยตรง ควบคู่ไปกับกำหนดความรับผิดชอบทางวินัยกับโทษทางวินัยที่พึงจะได้รับเนื่องจากการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหลักการในประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลก เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะนักกีฬาพึงต้องรับบาปเคราะห์จากการที่ตนเองได้เข้าไปข้องแวะกับการนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายในลักษณะที่อาจส่งผลโดยตรงทำให้ตนเองได้เปรียบในการแข่งขันเหนือไปกว่านักกีฬาคู่แข่งขันและก่อให้เกิดความเสียหายต่อการแข่งขันกีฬานั้นมีลักษณะเป็นการปิดกั้นโอกาสที่จะได้รับชัยชนะอย่างโปร่งใสบริสุทธิ์ยุติธรรมของบุคคลอื่น เช่นว่านี้นักกีฬาที่ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาพึงต้องได้รับผลร้ายจากการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาของตนด้วย โดยให้สันนิษฐานเอาไว้ในเบื้องต้นว่านักกีฬาที่จงใจใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายโดยไม่ตั้งใจ ต้องรับผิดชอบจากสาเหตุเช่นว่านี้ ส่วนผลแห่งความรับผิดชอบนั้นก็คือนักกีฬาที่จงใจใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายโดยไม่ตั้งใจ ต้องยอมรับโทษทางวินัยหรือความความรับผิดชอบทางวินัย ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบโดยปราศจากความผิดแม้ว่าผู้กระทำจะไม่ได้นำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อ

อีกประการหนึ่งด้วยความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์การกีฬาและความสลับซับซ้อนของเทคโนโลยีที่มาช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้นักกีฬามีประสิทธิภาพหรือมีศักยภาพในการแข่งขันมากขึ้น เหตุนี้เองอาจเป็นการยากต่อการพิสูจน์ว่านักกีฬานำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายโดยจงใจหรือไม่ตั้งใจ เหตุนี้องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจึงได้นำเอาหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาใช้คุ้มครองประโยชน์สาธารณะด้านการกีฬาที่มุ่งเน้นให้มีการแข่งขันกีฬาอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมโดยปราศจากการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกันระหว่างนักกีฬาด้วยกันหรือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแวดวงกีฬาด้วยกัน ดังนั้นการวางหลักเกณฑ์กำหนดความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดในทำนองนี้

ยอมเอื้อประโยชน์ต่อการสันนิษฐานความรับผิด (Presumption of Fault) ของนักกีฬาที่ถูกตรวจพบสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในร่างกาย เพราะหากตรวจพบระดับสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในร่างกายเกินกว่าระดับมาตรฐานในร่างกายนักกีฬาคนหนึ่งคนใดแล้ว ก็ให้สันนิษฐานเอาไว้ก่อนว่านักกีฬาดังกล่าวนั้นมีความผิดทางวินัยเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา โดยไม่ต้องพิจารณาว่าตัวนักกีฬาดังกล่าวตั้งใจหรือไม่ตั้งใจนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายหรือไม่ อีกทั้งเป็นการยากที่จะหยั่งทราบเจตนาที่แท้จริงภายในจิตใจของตัวนักกีฬาเองว่านักกีฬาได้ตั้งใจหรือพลาดพลั้งนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายหรือไม่ เนื่องจากเจตนาที่แท้จริงภายในจิตใจของตัวนักกีฬาเป็นเรื่องที่อยู่ภายในจิตใจของตัวนักกีฬาเองไม่มีผู้ใดสามารถล่วงรู้ได้

อีกทั้งตัวนักกีฬาเองก็ต้องมีหน้าที่งดเว้นไม่กระทำการที่ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาหรือใช้วิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้ามาในร่างกาย (Duty to refrain from using prohibited substances and methods) เพื่อป้องกันผลกระทบต่อการแข่งขันกีฬาและผลร้ายที่อาจเกิดขึ้นต่อเนื้อตัวร่างกายของนักกีฬา [9] รวมทั้งผู้กระทำความผิดนั้นยังมีหน้าที่ต้องป้องกันผลร้ายที่อาจเกิดขึ้นจากความผิดเช่นนั้น ไม่ว่าผลร้ายดังกล่าวจะเกิดต่อการแข่งขันกีฬาหรือต่อสุขภาพอนามัยของตัวนักกีฬาเอง ซึ่งหน้าที่ที่กล่าวมานี้เกิดขึ้นมาจากกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่นักกีฬายอมตนผูกพัน (Committed) จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับเช่นนั้นอย่างเคร่งครัด

จากที่กล่าวมาในข้างต้นอาจเห็นได้ว่าหลักความรับผิดโดยเด็ดขาดเป็นหลักการที่กำหนดให้สันนิษฐานเอาไว้ก่อนว่านักกีฬาต้องรับผิดทางวินัยหรือถูกลงโทษทางวินัย หากตรวจพบสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในปริมาณเกินกว่าที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้กำหนดเอาไว้ แม้ไม่ได้ตั้งใจใช้สารกระตุ้นหรือสารต้องห้ามทางการกีฬาก็ตาม อย่างไรก็ตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกก็ได้วางหลักเกณฑ์เอาไว้ให้นักกีฬาสามารถนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานตามที่ประมวลกฎดังกล่าวได้วางเอาไว้ได้ โดยนักกีฬาสามารถนำพยานหลักฐานที่จำเป็นมาสืบเพื่อแสดงให้องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกหรือองค์กรกำกับกีฬาเห็นว่าเข้าเกณฑ์อันถือเป็นข้อยกเว้นความรับผิดของนักกีฬาตามทฤษฎีสถานการณ์พิเศษ (Exceptional Circumstance) [10] ในสถานการณ์บางอย่างที่ยอมรับให้นักกีฬาใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาได้เพื่อประโยชน์ต่อชีวิต ร่างกายและอนามัยของตัวนักกีฬาเอง เช่น สถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อการรักษาทางการแพทย์หรือในขั้นตอนการผ่าตัด (Therapeutic Use Exemption หรือ TUE) [11] องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกหรือองค์กรกำกับกีฬามีอำนาจหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ว่านักกีฬาได้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา โดยคำนึงถึงประโยชน์ในด้านการกีฬานั้นก็คือ

ความเป็นธรรม (Fairness) ในการทำกิจกรรมกีฬาหรือการแข่งขันกีฬากับประโยชน์ในด้านความโปร่งใส (Transparency) สามารถควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการแข่งขันกีฬาหรือกิจกรรมกีฬาอื่น ๆ ได้เป็นสำคัญ ผ่านการแสวงหาข้อเท็จจริงและการรวบรวมพยานหลักฐานด้วยกระบวนการไต่สวน (Inquisitorial) [12] ในขณะเดียวกันประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกก็เปิดโอกาสให้นักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องสามารถใช้สิทธิโต้แย้งพร้อมทั้งแสดงพยานหลักฐานเพื่อหักล้างข้อกล่าวหาได้

สำหรับกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับในการปกครองหรือการแข่งขันกีฬาเอาที่บัญญัติเอาไว้ในทำนองที่ห้ามไม่ให้นักกีฬาใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬามักมีที่มาจาก การดำเนินการขององค์กรกำกับกีฬาหรือผู้จัดการแข่งขันกีฬาเพื่อควบคุมการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาให้บังเกิดผลตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลก ด้วยการยอมรับนับถือเนื้อความตามประมวลกฎหมายดังกล่าวหรือนำเอาหลักการทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของประมวลกฎหมายดังกล่าวมาบัญญัติเป็นกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับของการแข่งขันกีฬา

ความรับผิดชอบที่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา

การใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาถือเป็นปัญหาระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาสากลแล้ว นักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอาจแสวงหาโอกาสเพิ่มสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาด้วยการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาหรือส่งเสริมให้นักกีฬาใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันกีฬา การเปิดโอกาสให้นักกีฬาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาได้นั้นย่อมก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมกีฬา ประกอบกับการใช้วิธีการนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้ามาสู่ร่างกายของตัวนักกีฬามีความสลับซับซ้อน (Complex methods) แล้วอาจเป็นการยากที่จะทราบถึงเจตนาที่แท้จริงอันซ่อนอยู่ในใจของนักกีฬาได้ว่านักกีฬาจงใจหรือพลั้งเผลอไปใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาหรือไม่ องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก จึงได้นำเอาหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาใช้ดังปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลก

องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้นำเอาหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาบรรจุเอาไว้ในประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาและบังคับใช้หลักดังกล่าว โดยปรากฏเนื้อหาและสาระสำคัญในมาตรา 2 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลก (Article 2 of the WADA Code) มาตรฐานหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (Anti-Doping Rule Violation) โดยระบุหลักการทั่วไปว่าการปฏิบัติเช่นใด (Conduct)

หรือสถานการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด (Circumstances) ที่ถือว่านักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นตัวการที่ต้องรับผิดชอบในลักษณะที่เป็นการล่วงละเมิดหรือฝ่าฝืนกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬามาตราดังกล่าวได้กำหนดเนื้อความที่ชัดเจน (Assertion) ว่าบุคคลดังกล่าวได้กระทำการฝ่าฝืนและต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาแม้ว่าบุคคลดังกล่าวทั้งที่เป็นนักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักกีฬาจะไม่ได้ตั้งใจดีหรือประมาทเลินเล่อก็ตาม การยืนยันอย่างชัดเจนเช่นว่านี้แล้วแต่ทำให้นักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักกีฬาต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาด อีกทั้งมาตรานี้ยังได้วางหลักการเอาไว้อย่างชัดเจนว่าบุคคลไม่อาจอ้างว่าไม่รู้กฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อปฏิเสธความรับผิด (Ignorantia juris non excusat หรือ ignorance of the law is no excuse) [13] ในทำนองเดียวกันนักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักกีฬาไม่อาจอ้างว่าไม่รู้กฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อปฏิเสธความรับผิดไม่ได้ เพราะองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเห็นว่านักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักกีฬามีหน้าที่รับผิดชอบ (Responsible for knowing) ในการรับรู้รับทราบเนื้อหาและสาระสำคัญของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา เพื่อนักกีฬาหรือผู้เกี่ยวข้องจะได้ใช้ความระมัดระวังไม่นำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกาย พร้อมกับจะต้องระมัดระวังไม่กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อหลักเกณฑ์ในประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา กล่าวอีกนัยหนึ่งนักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักกีฬามีหน้าที่จะต้องใส่ใจระมัดระวัง (Duty of care) ไม่ละเลยต่อหน้าที่ตามที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ไม่ว่าหน้าที่เช่นว่านี้จะเกิดขึ้นมาจากหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (Sports doping control legislation) หรือหน้าที่ผูกพันตามข้อตกลงว่าจะไม่กระทำความผิดฐานใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในกิจกรรมหรือการแข่งขันกีฬา (Contractually bound not to commit anti-doping offences) อีกทั้งนักกีฬามีหน้าที่จะต้องรับรู้รับทราบว่าสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (Prohibited substance) ใดที่ถูกควบคุมการใช้ในวงการกีฬาสากลและวิธีการต้องห้ามทางการกีฬา (Prohibited methods) ทั้งนี้้องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้จัดทำรายการสารและวิธีการต้องห้าม (Prohibited list) ทั้งในและนอกการแข่งขันเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรา 4 แห่งประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

อีกทั้งหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดยังปรากฏในมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลกที่วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าในข้อ 2.1 ซึ่งกล่าวถึงกรณีที่ใดบ้างที่ถือว่ามี การปรากฏสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่ถูกควบคุมในร่างกายของนักกีฬาในลักษณะที่เป็น

สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา เช่น สารเมแทบอลิท์ (Metabolites) หรือสารมาร์กเกอร์ของสารต้องห้าม (Markers) (ในรูปแบบที่เป็นมาร์กเกอร์ของสารต้องห้ามจริง) ในตัวนักกีฬา กล่าวคือในข้อ 2.1.1 ได้วางหลักเกณฑ์อธิบายความเอาไว้ว่านักกีฬามีหน้าที่ของตน (Personal duty) ที่จะต้องพึงระมัดระวังหรือใช้ความระมัดระวังไม่นำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกาย หากดำเนินการตรวจสอบการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาด้วยการเก็บตัวอย่าง (Sample) แล้วสามารถตรวจพบปริมาณสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา สารเมแทบอลิท์หรือสารมาร์กเกอร์ของสารต้องห้ามที่ตกค้างในร่างกายร่างกายของนักกีฬาได้เกินปริมาณที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกกำหนดเอาไว้ เช่นว่านี้นักกีฬาต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาดหรือต้องรับผิดชอบอย่างเคร่งครัด โดยไม่ต้องคำนึงว่านักกีฬาดังกล่าวจะเจตนาใช้สารกระตุ้น (Intent) ประมาทเลินเล่อปล่อยให้สารกระตุ้นเข้าสู่ร่างกาย (Negligence) หรือพลาดพลั้งโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ไปรับสารกระตุ้นเข้ามาสู่ร่างกาย (Fault) หรือไม่ นอกจากนี้ในข้อ 2.2 ยังได้วางหลักเกณฑ์อธิบายความเพิ่มเติมเอาไว้ว่าในกรณีที่นักกีฬาใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (Use) หรือพยายามใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (Attempted use) ด้วยวิธีการต้องห้ามที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้กำหนดเอาไว้ ไม่ว่านักกีฬาได้ลงมือทำการใช้สารต้องห้ามด้วยการนำสารต้องห้ามเข้าสู่ร่างกายจนบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ว่านักกีฬาลงมือกระทำการใช้สารต้องห้ามด้วยการนำสารต้องห้ามเข้าสู่ร่างกายแต่กระทำไปไม่ตลอดหรือการนำสารต้องห้ามเข้าสู่ร่างกายได้กระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผลสำเร็จ เช่นว่านี้นักกีฬาดังกล่าวได้พยายามกระทำความผิด นักกีฬาผู้ที่พยายามกระทำความผิดก็ต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาด เช่นเดียวกันกับกรณีที่นักกีฬาได้ลงมือทำการใช้สารต้องห้ามด้วยการนำสารต้องห้ามเข้าสู่ร่างกายจนบรรลุผลสำเร็จ หากตรวจพบปริมาณสารต้องห้ามทางการกีฬา สารเมแทบอลิท์หรือสารมาร์กเกอร์ของสารต้องห้ามที่ตกค้างในร่างกายร่างกายของนักกีฬาได้เกินปริมาณที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกกำหนดเอาไว้

การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักความรับผิดชอบที่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา

ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาโลก ข้อ 18 ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการศึกษาเอาไว้ว่าให้องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจัดโปรแกรมการศึกษา (Education program) เพื่อส่งเสริมสิทธิรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารพื้นฐานเกี่ยวกับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับหลักการของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาผ่านทางเว็บไซต์ (website) เพื่อให้

นักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับแวดวงกีฬาสากลสามารถเข้าถึงความรู้พื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักการในประมวลต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาได้ ซึ่งหลักการเช่นว่านี้รวมถึงหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้นำมาใช้กำหนดความรับผิดชอบของนักกีฬาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักกีฬา

สำหรับเหตุผลในการกำหนดโปรแกรมการศึกษาผ่านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้พื้นฐานทางเว็บไซต์ขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในลักษณะนี้ ย่อมเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้สาธารณชนรับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารและตระหนักความสำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานสากล (International standards) ในการต่อต้านหรือควบคุมการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา เพื่อให้องค์กรกำกับกีฬา ศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา นักกีฬาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องได้ใช้หรือตีความหลักการในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ ในทำนองเดียวกันองค์กรกำกับกีฬา ศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา นักกีฬาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องจะได้รับรู้รับทราบและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกันหรือแนวทางที่สอดคล้องกัน

ความท้าทายเกี่ยวกับการนำหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาใช้ในกฎการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา

แม้ว่ามีการนำหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาบรรจุในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในทำนองที่หลักการเช่นว่านี้ถูกบัญญัติในมาตรา 2 (ข้อ 2.1 และข้อ 2.2) ตามที่กล่าวมาในข้างต้น แต่การใช้หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดในทำนองนี้ย่อมก่อให้เกิดความท้าทายทางกฎหมายในประเด็นสิทธิเสรีภาพของนักกีฬา (Athletes' human rights and freedom) ใน 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ ประเด็นสิทธิในการทำงานของนักกีฬา (Right to work) และประเด็นสิทธิในการเล่นกีฬาของนักกีฬา (Right to play) [14] บทความฉบับนี้จึงวิเคราะห์การใช้หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่เกิดขึ้นในวงการกีฬาสากล พร้อมกับหยิบยกตัวอย่างคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาที่ได้เคยวินิจฉัยเอาไว้เกี่ยวกับการใช้หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่ส่งผลกระทบในประเด็นสิทธิเสรีภาพของนักกีฬาดังที่ได้กล่าวมา

ประเด็นแรก นักกีฬาย่อมมีสิทธิที่จะใช้ความรู้ด้านทักษะทางการกีฬาหรือความสามารถในการเล่นกีฬาที่ตนเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ตนพึงได้รับ โดยอาจทำสัญญาตกลงว่าจะทำงานให้ (Employment contracts) กับสโมสรกีฬาต้นสังกัด (Affiliated club) และ

สโมสรกีฬาต้นสังกัดก็ตกลงจะจ่ายสินจ้าง (Salary) ให้ตลอดเวลาที่อยู่ภายใต้สังกัดสโมสรกีฬาหรือ สโมสรกีฬาต้นสังกัดตกลงจะให้สินจ้างหากได้ทำกิจกรรมกีฬาตามเป้าหมายที่ตกลงกันเอาไว้ นักกีฬาก็ถือเป็นแรงงานประเภทหนึ่งที่เข้ามาทำงานในตลาดแรงงานกีฬา (Sports labour markets) โดยใช้ทักษะและความสามารถในการเล่นกีฬาของตนเองเพื่อให้ได้มาซึ่งสินจ้างหรือประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่น ๆ สำหรับเลี้ยงตัวเพื่อให้ตนเองและครอบครัวสามารถดำรงชีพอยู่ได้ในสังคม อีกทั้งนักกีฬาเองก็อาจต้องใช้ทั้งกำลังกายและการฝึกฝนทักษะทางการกีฬาเพื่อทำงานในฐานะที่เป็นผู้เล่นกีฬา ในขณะที่ตัวนักกีฬาที่มีชื่อเสียงอาจทำสัญญาตกลงจะทำการงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น การเป็นทูตตราสินค้า (Brand ambassadors) หรือการเป็นพรีเซ็นเตอร์สินค้าโฆษณาสินค้า (Product presenters) ในทางตรงกันข้าม แต่หากนักกีฬาถูกคุ้มครองพบสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาและพบว่ามีสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในร่างกายในปริมาณที่มากเกินไปเกินกว่ามาตรฐานที่กฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามได้กำหนดเอาไว้ นักกีฬาก็ย่อมต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาดและต้องถูกลงโทษพักการแข่งขันหรือห้ามแข่งขันตลอดชีวิต แม้ว่าตัวนักกีฬาดังกล่าวจะไม่มีเจตนา ประมาทเล่นเล่หรือพลาดพลั้งไปนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้ามาสู่ร่างกายของตนเองก็ตามที แต่ก็ยังต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาดหากตรวจพบว่ามีสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในร่างกายในปริมาณที่มากเกินไปเกินกว่ามาตรฐานที่กฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามได้กำหนดเอาไว้ อย่างไรก็ตามเมื่อนักกีฬาจำต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาดหากตรวจพบว่ามีสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในร่างกาย เช่นว่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของนักกีฬาดังกล่าว เพราะนักกีฬาเองย่อมขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ถูกลงโทษพักการแข่งขันชั่วคราวหรือห้ามลงทำการแข่งขันตลอดชีวิต นั้นหมายความว่าความเสียหายกับโทษเช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานในฐานะนักกีฬาหรือส่งผลกระทบต่อโอกาสอาชีพอื่น ๆ ที่ทำควบคู่ไปกับการเป็นนักกีฬา อีกทั้งนักกีฬาดังกล่าวยังอาจถูกสังคมดูหมิ่นเกลียดชังหรือถูกตีตราว่าเป็นไม่ได้ประพฤติดนให้ถูกต้องตามครรลองคลองธรรมอันเป็นวิสัยของนักกีฬา ทั้ง ๆ ที่นักกีฬาดังกล่าวอาจไม่ได้มีเจตนาใช้สารต้องห้ามหรือสารกระตุ้นทางการกีฬาในการแข่งขันกีฬามาตั้งแต่แรก แต่ถ้านักกีฬาพลาดพลั้งเผลอไปปรับสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด แล้วมีการคุ้มครองพบเจอสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาหลังการแข่งขันกีฬาแล้ว เช่นนี้นักกีฬาก็อาจต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาด พร้อมกับถูกสังคมดูหมิ่นเกลียดชังจากสังคมกีฬาหรือถูกตีตราว่าเป็นผู้คดโกงประพฤติดุจรตและไม่ซื่อตรงต่อการแข่งขันกีฬาสากล

การนำเอาหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาใช้ในกฎต่อต้านต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาย่อมส่งผลกระทบต่อนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของวงการกีฬา (Human rights in sports) [15] เพราะ

แม้การบังคับใช้กฎดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความต้องการในการส่งเสริมสนับสนุนการแข่งขันกีฬาให้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและโปร่งใสตรวจสอบได้อย่างแน่วแน่ แต่การนำเอาหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาใช้ย้อมบั่นทอนสิทธิที่จะประกอบอาชีพนักกีฬาในการรับเล่นกีฬาให้กับสโมสรต้นสังกัดโดยอาศัยกำลังกายและวิชาความรู้ด้านการละเล่นกีฬาสากลเพื่อแลกมาซึ่งรายได้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว เพราะหากนักกีฬาถูกกลั่นแกล้งให้ร้ายด้วยวิธีทำอุบายต่าง ๆ เพื่อให้สารต้องห้ามหรือสารกระตุ้นทางการกีฬาไปปรากฏอยู่ในตัวของนักกีฬาที่ถูกกลั่นแกล้งหรือหากนักกีฬาเผลอเรอพลั้งพลาดนำสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเข้ามาสู่ร่างกายโดยมิได้ตั้งใจให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันกีฬา ทั้งที่นักกีฬาได้ใช้ความระมัดระวังแล้วตามความสามารถที่อาจใช้ความระมัดระวังอย่างพอเพียงในขณะนั้น เช่นว่านี่ก็ดูเหมือนจะเป็นการตีตราบาป (Stigmatisation) แก่นักกีฬาให้ต้องจำยอมกลายเป็นผู้สูญเสียสิทธิในการทำงานชั่วคราวหรือถาวร ในขณะเดียวกันนักกีฬาที่ถูกตีตราบาป (Stigmatised) ก็อาจถูกลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นนักกีฬา (Athletes' dignity) อันเป็นสิทธิเฉพาะตัวของนักกีฬาเองที่พึงสงวนรักษาเอาไว้มิให้มีการกระทำอย่างใดหรือวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดมาบั่นทอนชื่อเสียงเกียรติคุณหรือทางทำมาหาได้ทางเจริญของนักกีฬาได้ นอกจากนี้แม้ความไม่รู้กฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา จะอ้างมาเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นจากความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดไม่ได้ แต่ความไม่รู้กฎต่อต้านต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (Lack of anti-doping knowledge) ก็อาจนำไปสู่การกระทำการฝ่าฝืนกฎต่อต้านต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาของนักกีฬา นักกีฬาที่ประมาทเลินเล่อหรือพลัดพลั้งไปใช้สารกระตุ้นอาจจะไม่รู้ว่ามีกฎบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทำให้ตัวผู้กระทำต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาด การไม่รู้กฎระเบียบย่อมเป็นเหตุทำให้นักกีฬาไม่ได้เลือกบริโภคอาหารและยาในชีวิตประจำวันด้วยความระมัดระวังตามสมควร

ทั้งนี้แม้การเข้าถึงเนื้อหาของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามจะกระทำได้ผ่านทางผ่านทางเว็บไซต์ขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกก็ตาม แต่เมื่อประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามประกอบด้วยหลักกฎหมายที่เป็นหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องเฉพาะกับการกำหนดความรับผิดชอบของนักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเท่านั้น แล้วประมวลกฎดังกล่าวก็มีลักษณะเฉพาะสอดคล้องกับระบบการกำกับปกครองกีฬาสากล (Global sports governance) ภายใต้กฎหมายกีฬาสากล (Global sports law)

ประเด็นที่สอง นักกีฬามีสิทธิที่จะเข้าร่วมสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬา (Right of association) เพื่อทำกิจกรรมในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬาที่ตนเองเข้าร่วมสังกัดสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬานั้นนักกีฬาเข้าไปเป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมสังกัดย่อมดำเนินกิจกรรมการละเล่นกีฬาสากลซึ่งการละเล่นกีฬาสากลในแต่ละชนิดกีฬานั้นก็ย่อมมีความแตกต่างกันออกตาม

เอกลักษณ์เฉพาะหรือตามกฎหมายกติกาของกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา อย่างไรก็ตามเมื่อการละเล่นกีฬาในแต่ละชนิดกีฬามีระบบระเบียบแบบแผนมากขึ้น พร้อมกับมีการจัดระบบการปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากลอย่างเป็นทางการ เช่นว่านี้สิทธิในการเล่นกีฬาของนักกีฬาย่อมอยู่ภายใต้อำណัติหรือกำกับขององค์กรกำกับกีฬาที่มีอำนาจในการออกกฎ ระเบียบและข้อบังคับสากลมากำหนดพฤติกรรมของนักกีฬาให้เป็นระเบียบเรียบร้อยภายใต้แนวคิดสากลที่ว่าการเล่นกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาต้องเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมเหตุนี้เองการกำหนดกฎต่อต้านต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในฐานะที่เป็นสถาบันทางการที่กำกับควบคุมการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสากลและมีอำนาจในการจัดระเบียบแบบแผนในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามผ่านการบัญญัติประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมาเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับนับถือกันอย่างสากลสำหรับใช้ในการบังคับควบคุมประพฤติของนักกีฬาไม่ให้นักกีฬาไปข้องแวะกับสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อเอารัดเปรียบหรือให้ได้เปรียบในการแข่งขันกีฬา รวมทั้งกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างนักกีฬา สโมสรกีฬา องค์กรกำกับกีฬา องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาและสถาบันที่เป็นทางการอื่น ๆ หากนักกีฬาก็ย่อมต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาดและต้องถูกลงโทษพักการแข่งขันหรือห้ามแข่งขันตลอดชีวิต ก็อาจไม่สามารถลงเล่นกีฬาในการแข่งขันกีฬาที่เป็นทางการชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือตลอดชีวิตอีกทั้งยังไม่อาจลงเล่นในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสโมสรกีฬาหรือในฐานะที่เป็นตัวแทนสมาคมกีฬาที่ตนเองเข้าร่วมสังกัด

อนึ่ง องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและสมาชิกขององค์กรดังกล่าวมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินกลไกการบังคับใช้และลงโทษทางวินัยตามที่บัญญัติเอาไว้ในกฎระเบียบว่าด้วยการกำกับปกครองกีฬา (Regulatory or sanctioning functions) ในแต่ละชนิดกีฬาสากล โดยสหพันธ์กีฬาหรือองค์กรกำกับกีฬามีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบพิเศษในประเทศหรือชนิดกีฬาของตนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการควบคุมการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาประกอบกับบางรัฐ (States) ก็ยังได้ดำเนินการให้เป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่บัญญัติเอาไว้ในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ด้วยการตราเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรภายในประเทศให้มีหลักการสอดคล้องกับมาตรฐานภายใต้ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามรวมทั้งมีหลักเกณฑ์มาตรฐานไม่ต่ำกว่าว่าที่ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามได้กำหนดเอาไว้ นั้นหมายความว่าหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดปรากฏอยู่ในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอาจถูกบรรจุเอาไว้ในสองรูปแบบด้วยกัน นั่นก็คือ (ก) ธรรมนูญ (Statutes) ของสหพันธ์กีฬาสากลหรือกฎระเบียบขององค์กรกำกับกีฬา ในแต่ละชนิดกีฬาสากล ผ่านการดำเนินการยอมรับหลักการที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้วางเอาไว้ในเรื่องต่อต้านการใช้สารต้องห้ามให้เป็นผลตามความตกลงในฐานะที่สหพันธ์กีฬาหรือ

องค์กรกำกับกีฬาเป็นสมาชิก (Membership) โดยผูกพันว่าองค์กรของตนจะต้องการตราธรรมนูญและกฎระเบียบหรือปรับแก้ธรรมนูญและกฎระเบียบภายในองค์กรของตน เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้กำหนดเอาไว้ และ (ข) กฎหมายภายในประเทศ (Domestic Law) ของรัฐสมาชิก (Member States) ในกรณีที่ประเทศหรือรัฐหนึ่งรัฐใดได้ยอมตนเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก อีกทั้งยังยินยอมผูกพันตนจะดำเนินกิจกรรมบริการสาธารณะด้านการกีฬาภายในรัฐตนให้สอดคล้องกับแนวคิดสากลว่าด้วยการแข่งขันกีฬาต้องเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและแนวคิดพื้นฐานว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ผ่านการดำเนินการให้เป็นผลตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่บัญญัติเอาไว้ในประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม โดยการบัญญัติเอาไว้เป็นกฎหมายภายในประเทศหรือปรับแก้กฎหมายภายในประเทศของตนให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้วางเอาไว้ หากการดำเนินการต่อต้านการใช้สารกระตุ้นหรือสารต้องห้ามทางการกีฬารัฐสมาชิกได้ต่ำไปกว่ามาตรฐานที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้วางหลักเกณฑ์เอาไว้ในประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม รัฐสมาชิกก็อาจถูกลงโทษทางวินัย (Disciplinary sanctions) และถูกดำเนินการทางวินัย (Disciplinary proceedings) อย่างหนึ่งอย่างใดในลักษณะที่เป็นผลร้ายต่อรัฐสมาชิก (เช่น การห้ามส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ เป็นต้น) จากที่กล่าวมาในช่วงต้นสหพันธ์กีฬาสากล องค์กรกำกับกีฬาและรัฐสมาชิก รวมทั้งสมาชิกที่ยินยอมผูกพันตนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาของสหพันธ์กีฬาสากลหรือองค์กรกำกับกีฬา และหน่วยงานของรัฐกับบุคคลในแวดวงกีฬาของรัฐสมาชิกที่จะต้องบังคับใช้และปฏิบัติตามกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามภายในประเทศ ก็ต้องยอมรับนับถือหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาด แล้วนำหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดเพื่อกำหนดความรับผิดชอบเพื่อการใช้สารกระตุ้นหรือสารต้องห้ามทางการกีฬา นั้นหมายความว่านักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแวดวงกีฬาที่อยู่ภายใต้การกำกับควบคุมของสหพันธ์กีฬาสากลหรือองค์กรกำกับกีฬา รวมทั้งหน่วยงานของรัฐ (ในบางประเทศ) กับบุคคลในวงการกีฬาที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามภายในประเทศ ก็จะต้องตราหรือปรับแก้ระเบียบ ข้อบังคับหรือกฎหมายภายในประเทศ เพื่อระบุหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดสำหรับใช้กำหนดข้อสันนิษฐานความผิดทางวินัยเอาไว้ในระเบียบ ข้อบังคับหรือกฎหมายภายในประเทศ ทำนองเดียวกันสหพันธ์กีฬาสากล องค์กรกำกับกีฬาหรือหน่วยงานของรัฐ (ในบางประเทศ) จะต้องดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในวงการกีฬาให้ปราศจากการใช้สารต้องห้ามหรือสารกระตุ้นทางการกีฬา รวมทั้งสหพันธ์กีฬาสากล องค์กรกำกับกีฬา และหน่วยงานของรัฐ (ในบางประเทศ) ก็จำเป็นต้องพัฒนาระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริง (Investigative process) และกระบวนการแสวงหาพยานหลักฐาน

(Procedure of collecting evidence) ที่อาศัยหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาด หากนักกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแวดวงกีฬาไม่สามารถโต้แย้งพร้อมทั้งแสดงพยานหลักฐานเพื่อหักล้างข้อกล่าวหาได้นั้น นักกีฬาก็ย่อมต้องรับผิดชอบวินัย แม้ว่านักกีฬาดังกล่าวไม่ได้มูลเหตุจูงใจในการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้เปรียบในการแข่งขันกีฬาก็ตามที เพียงแต่ว่านักกีฬาไม่ได้ระมัดระวังดูแลให้รอบคอบจนไปบริโภคอาหารหรือยาที่มีส่วนประกอบเป็นสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา ก็ย่อมต้องเผชิญโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงจะกระทบต่อตัวนักกีฬาทำให้มีลักษณะต้องห้ามไม่ให้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาสากลชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือตลอดชีวิต ส่งผลโดยตรงทำให้สูญเสียสิทธิในการทำงานชั่วคราวหรือถาวร ตลอดจนอาจสูญเสียสิทธิในการเล่นกีฬาในการแข่งขันกีฬาที่จัดขึ้นอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้ การที่สหพันธ์กีฬาสากลหรือองค์กรกำกับกีฬาได้พิจารณาลงโทษทางวินัยทำให้นักกีฬาไม่อาจลงทำการแข่งขันกีฬาสากลในนามของสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬาของแต่ละชนิดกีฬาได้นั้น ย่อมมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการสมาคม (Freedom of association) ของนักกีฬา กล่าวคือนักกีฬาย่อมปราศจากคามมีอิสระที่จะตัดสินใจเข้าร่วมการแข่งขันในนามสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬาเพียงเพราะว่ามีการตรวจพบสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในร่างกายของนักกีฬา ซึ่งดูเหมือนว่าการกำหนดความรับผิดชอบโดยเด็ดขาด โดยมีข้อสันนิษฐานความผิดไว้อย่างชัดเจน ย่อมเป็นการใช้อำนาจกำกับปกครองกีฬาแทรกแซงโดยตรงทำให้นักกีฬาปราศจากเสรีภาพในการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาในนามสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬา (ทั้งในแง่การเข้าร่วมในฐานะแรงงานในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาและในฐานะนักกีฬาในวงการกีฬา) รวมทั้งอาจปราศจากเสรีภาพในการเข้าร่วมพวกเขเป็นสมาชิกของสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬาชั่วคราวหรือถาวร อันเนื่องมาจากสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬาอาจใช้อำนาจลงโทษให้พักการมีสมาชิกภาพหรือให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของสโมสรกีฬาหรือสมาคมกีฬา

จากที่กล่าวมาในข้างต้นการใช้กฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาได้อาศัยหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาปรับใช้ในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเพื่อกำหนดความรับผิดชอบของนักกีฬาที่เจตนาใช้สารกระตุ้นเพื่อให้ตนเองได้เปรียบในการแข่งขันกีฬา อีกทั้งหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดยังถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสันนิษฐานความผิดและส่งเสริมการแข่งขันกีฬาที่เป็นธรรม ในกรณีที่มีการตรวจพบปริมาณสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่ถูกขึ้นบัญชีเอาไว้เป็นสารต้องห้ามและวิธีการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (List of prohibited substances and methods หรือ List) ในร่างกายของนักกีฬา เพราะนักกีฬาย่อมอยู่ในฐานะที่ต้องใช้ความระมัดระวังป้องกันตัวเองไม่ให้เข้าไปใช้งานหรือข้องแวะกับสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬารวมทั้งนักกีฬาย่อมรู้ดีที่สุดว่าอาหารและเครื่องดื่มที่ตนบริโภคเข้าไปก่อนทำการแข่งขันกีฬามีส่วนประกอบอะไรบ้าง เช่นว่านี้นักกีฬาย่อมต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาดภายใต้ความผูกพันที่ตัวนักกีฬา

ได้ยอมรับว่าจะปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับในการแข่งขันกีฬาที่ตนเองได้สมัครใจเข้าร่วม แต่ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามได้กำหนดข้อยกเว้นให้นักกีฬาที่ถูกสุ่มตรวจและตรวจพบสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในร่างกาย สามารถนำสืบให้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบได้ หากการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเป็นการใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ (หรือ TUE) ซึ่งองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (Anti-Doping Organizations หรือ ADOs) (ที่เป็นองค์กรสมาชิกขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก) ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอันเป็นเกณฑ์กลางที่มีขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเป็นไปในแบบเดียวกันและเข้าใจต่อผู้บังคับใช้ (และผู้ถูกบังคับใช้) ให้เป็นไปในทางเดียวกัน ด้วยการกำหนดกระบวนการขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (ADO's Therapeutic Use Exemption Committee หรือ TUEC) เพื่อจัดให้มีควินิจัยคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา โดยนักกีฬาที่ประสงค์จะใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ต้องปรึกษากับแพทย์ (Physician) ผู้ทำการรักษาอาการป่วยในเบื้องต้นและแพทย์ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นให้ความเห็นสนับสนุนให้นักกีฬาใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์รักษาโรค จากนั้นนักกีฬาจึงเอาความเห็นสนับสนุนดังกล่าวไปประกอบการยื่นคำขออนุญาตใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์โรคต่อคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา เพื่อให้คณะกรรมการดังกล่าวออกคำสั่งอนุญาต (TUEC Decisions) ให้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ โดยต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 21 วัน (21 days to render a decision) นับแต่นักกีฬาได้ยื่นคำขออนุญาตใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์รักษาโรค พร้อมกับองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาดังกล่าวต้องบันทึกรายละเอียด (Record) เกี่ยวกับคำสั่งดังกล่าวเอาไว้ในระบบบริหารจัดการข้อมูลต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา (Anti-Doping Administration & Management System หรือ ADAMS) จะเห็นได้ว่ากระบวนการขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬามีขั้นตอนที่อาจต้องใช้เวลา ประกอบกับนักกีฬาไม่สามารถเลือกบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการรักษาโรคที่ตนเองเผชิญอยู่ได้ ซึ่งส่งผลให้การกระบวนการขั้นตอนการดำเนินการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาดำเนินไปด้วยความล่าช้า และอาจมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่นักกีฬาอาจต้องรับภาระ (เช่น ค่าธรรมเนียม (Fee) ในการขออนุญาตใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬา เป็นต้น)

ดังนั้นเมื่อนักกีฬาเองมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวในฐานะที่เป็นแรงงานและมีความที่จะต้องใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬบางประเภทมาเป็นสิ่งช่วยบรรเทาอาการป่วยใช้ในสถานะที่เป็นผู้ป่วยในเวลาเดียวกัน นั้นหมายความว่านักกีฬาที่ยื่นคำขออนุญาตใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเพื่อประโยชน์ทางการรักษาโรคสมควรได้รับสิทธิได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาที่รวดเร็วและเป็นธรรม (Right to a speedy and fair consideration) เปิดโอกาสในการนักกีฬาได้ชี้แจงเหตุผลอย่างเหมาะสม พร้อมกับองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (ที่เป็นสมาชิกขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก) ก็ควรส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและเสียค่าใช้จ่ายไม่มาก เพราะอาจต้องคำนึงว่านักกีฬบางคนอาจมีฐานะที่ยากจนมีรายได้จากการเป็นนักกีฬาไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันหรือมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลือกยารักษาโรคที่หลากหลายมาบำบัดรักษาตนเองให้หายจากโรคภัยที่เผชิญอยู่ได้

บทสรุป

แม้หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดเป็นหลักการที่กำหนดให้สันนิษฐานเอาไว้ก่อนว่านักกีฬาต้องรับผิดชอบวินัยหรือถูกลงโทษทางวินัย หากตรวจพบสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในปริมาณเกินกว่าที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้กำหนดเอาไว้ แม้ไม่ได้ตั้งใจใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาก็ตาม แต่การบังคับใช้ประมวลกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกที่บรรจุหลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดเอาไว้อาจนำไปสู่การลิดรอนสิทธิของนักกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในการทำงานและสิทธิในการเล่นกีฬาของนักกีฬา อย่างไรก็ตามการใช้หลักความรับผิดชอบโดยเด็ดขาดมาควบคุมความประพฤติของนักกีฬาย่อมมุ่งหมายให้มีการใช้หลักการอย่างสากลเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมกีฬาและให้การแข่งขันกีฬาดำเนินไปได้อย่างเป็นธรรม สามารถประสานประโยชน์ทั้งประโยชน์สาธารณะด้านกีฬาที่ต้องการให้การแข่งขันกีฬาเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรมกับประโยชน์ส่วนตนของนักกีฬา (หรือทีมกีฬา) ที่มุ่งหมายได้รับชัยชนะจากการแข่งขันกีฬาเพื่อชื่อเสียงและประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกันการตรากฎระเบียบในวงการกีฬาต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางการกีฬาเพื่อลงโทษทางวินัยต่อผู้ใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาในลักษณะที่อาจส่งผลร้ายหรือผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของนักกีฬาในทางหนึ่งทางใด

เอกสารอ้างอิง

- [1] Office of National Drug Control Policy. (2021). *Report on World Anti-Doping Agency Governance as required by House Report 116-456*. Washington, DC: Office of National Drug Control Policy.
- [2] UK Anti-Doping. (2021). *What's banned in sport - the Prohibited List*. Retrieved January 22, 2022, from <https://www.ukad.org.uk/athletes/whats-banned-sport-prohibited-list>.
- [3] Girginov, V. (2006). Creating a Corporate Anti-doping Culture: The Role of Bulgarian Sports Governing Bodies, *Sport in Society*, 9(2), 252-268.
- [4] Tan, T. C., Bairner, A. & Chen, Y. W. (2018). Managing compliance with the World Anti-Doping Code: China's strategies and their implications. *International Review for the Sociology of Sport*, 55 (3), 251-271.
- [5] World Anti-Doping Agency. (2022). *Who We Are*, Retrieved January 24, 2022, from <https://www.wada-ama.org/en/who-we-are?>
- [6] World Anti-Doping Agency. (2021). *World Anti-Doping Code*. Retrieved January 24, 2022, from https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf
- [7] du Toit, N. (2011). Strict liability and sports doping - what constitutes a doping violations and what is the effect thereof on the team?, *The International Sports Law Journal*, 3-4 (July-Oct), 163-164.
- [8] Amos, A. (2007). Inadvertent Doping and the WADA Code, *Bond Law Review*, 19 (1), 1-25.
- [9] Fuchs, P. (2013). The Sanctioning Process for Specified Substances in the 2015 World Anti-Doping Code - A Fresh Start?, *Australian and New Zealand Sports Law Journal*, 8 (1), 127-142.

- [10] World Anti-Doping Agency. (2021). *2021 World Anti-Doping Code and International Standard Framework Development and Implementation Guide for Stakeholders*. Retrieved January 24, 2022, from https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/worldconferencebackgrounder_0.pdf.
- [11] World Anti-Doping Agency. (2022). *Therapeutic Use Exemptions*. Retrieved January 24, 2022, from <https://www.wada-ama.org/en/athletes-support-personnel/therapeutic-use-exemptions>.
- [12] World Anti-Doping Agency. (2014). *WADA Independent Observer Mission Report 17th Asian Games (Incheon, South Korea) 19 September – 4 October 2014*. Retrieved January 24, 2022, from https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/io_report_incheon_2014.pdf.
- [13] Selthoffer, S. V. (2016). *The Failure of WADA Communications And the Power of Condemnation*. Retrieved January 26, 2022, from <https://www.sportsintegrityinitiative.com/opinion-failure-wada-communications-power-condemnation/>.
- [14] LawInSport. (2018). *Sport's Human Rights Requirements: An Opportunity and Challenge for Sports Lawyers As Well As Sports Governing Bodies*. Retrieved January 25, 2022, from <https://www.lawinsport.com/topics/features/item/sports-human-rights-requirements-an-opportunity-and-challenge-for-sports-lawyers-as-well-as-sports-governing-bodies>.
- [15] Commonwealth Forum of National Human Rights Institutions. (2022). *Sport and Human Rights*. Retrieved January 26, 2022, from <https://cfnhri.org/human-rights-topics/sport-and-human-right>